

Det kongelige justis- og politidepartement  
Postboks 8005 Dep.  
0030 OSLO

Vår ref.  
10/1172-3-AJB

Deres ref.

Dato:  
14.09.2010

## **HØRINGSSVAR - ENDRINGER I VOLDSOFFERERSTATNINGSLOVEN**

Ligestillings- og diskrimineringsombudet viser til departementets høringsbrev av 15. juni 2010.

Vold i nære relasjoner representerer et av de største hindre for likestilling mellom menn og kvinner. Arbeidet mot vold i nære relasjoner og rettsikkerheten til personer som er utsatt for vold og overgrep er derfor en viktig del av Ligestillings- og diskrimineringsombudets virksomhet.

### **Endring av voldsofferstatningsloven § 1**

Ligestillings- og diskrimineringsombudet er enig med departementet i at det er viktig at voldsoffererstatningsloven er i samsvar med EMK artikkel 6 nr. 2. Ombudet er også enig i at innholdet i voldsoffererstatningsloven § 1 ikke bør endres. Det er viktig at voldsofre kan bli tilkjent voldsoffererstatning også i de tilfeller skadevolderen ikke er dømt for handlingen. Ombudet mener på denne bakgrunn at departementet bør se nærmere på den foreslåtte formuleringen i voldsoffererstatningsloven § 1 annet ledd.

Etter ombudets syn kan den foreslåtte lovteksten isolert sett leses som en innsnevring av dagens rettstilstand. Slik ombudet leser lovteksten, kan den forstås slik at skadelidte i tilfeller hvor skadevolderen er frikjent i straffesaken, men hvor det likevel er klar sannsynlighetsovervekt for at han har forvoldt skade, bare kan bli tilkjent erstatning i *særlige tilfeller*. Dersom formålet med endringen er å markere at det i slike tilfeller stilles særlig strenge krav til begrunnelsen, mener ombudet at formuleringen ikke er treffende.

## **Endring av voldsoffererstatningsloven § 13**

Likestillings- og diskrimineringsombudet mener omorganiseringen av klageordningen i voldsoffererstatningssaker reiser flere spørsmål knyttet til rettssikkerheten til klagerne. Ombudet er usikker på om departementets forslag ivaretar dette hensynet.

Departementet skriver i sitt høringsbrev at klagesaksbehandlingstiden er for lang og at omorganiseringen av klagebehandlingen er et tiltak for å redusere saksbehandlingstiden. Ombudet er enig i at effektivitet er svært sentralt for å ivareta klagerens rettssikkerhet. Ombudet mener imidlertid at høringsbrevet ikke gir uttrykk for at den totale saksbehandlingstiden i disse sakene er analysert. Om det er andre tiltak som er bedre egnet til å redusere saksbehandlingstiden, er derfor ikke utredet. Ombudet ønsker uansett å bemerke at oppsatte nemndmøter kan påskynde saksbehandlingstiden ved at saksbehandleren får en konkret frist å forholde seg til. Ombudet er derfor spørrende til om opphevelse av Erstatningsnemnda for voldsofre er et egnet effektiviseringstiltak.

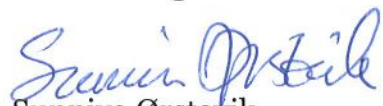
Videre ønsker ombudet å påpeke viktigheten av medisinsk kompetanse i disse sakene. Dersom Erstatningsnemnda for voldsofre legges ned og Statens sivilrettsforvaltning blir klageorgan, bør det fremgå uttrykkelig av regelverket at medisinsk kompetanse skal hentes inn ved behov.

En annen ulempe ved den foreslåtte omorganiseringen er at klagerne ikke får anledning til å kunne gi en muntlig fremstilling av saken i et nemndmøte. Departementet understreker i høringsbrevet at forvaltningsloven § 11 d åpner for at en part som har saklig grunn til det kan få anledning til å ta direkte kontakt med en saksbehandler i det forvaltningsorganet som behandler saken. Departementet skriver også at statens sivilrettsforvaltning vil være mer tilgjengelig for slik kontakt enn nemnda. Ombudet stiller seg tvilende til om dette vil ivareta enkelte personers behov for å legge frem saken muntlig. Mange personer har av ulike grunner dårligere forutsetninger enn andre for å uttrykke seg skriftlig. Dette kan blant annet skyldes språkbarrierer eller funksjonsnedsettelse. Dersom klagebehandlingen legges til Statens sivilrettsforvaltning, er det viktig at klagebehandlingen i visse tilfeller kan bygge på muntlige fremstillinger og at det sikres gode rutiner for dette.

Ombudet ønsker til slutt å bemerke at det finnes andre lignende nemnder på andre felt. For eksempel vil Pasientskadenemnda og Erstatningsnemnda for voldsofre ha visse likhetstrekk. Ombudet mener at det gir et lite sammenhengende regelverk dersom Erstatningsnemnda for voldsofre skal oppheves.

For øvrig har ikke Likestillings- og diskrimineringsombudet merknader til saken.

Med vennlig hilsen



Sunniva Ørstavik

Likestillings- og diskrimineringsombud



Elisabeth Lier Haugseth

avdelingsleder